

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă ese de 2 ori: Mercurea și Duminecă, Foi'a, cindu concedu ajutoriale. — Pretiu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere este 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la poste c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 93.

Braslovu 13|1 Decembre

1871.

Invitare de prenumeratiune

la

„Gazetă Transilvaniei“.

Pe anulu 1872 se deschide nou abonamentu la „Gaz. Transilvaniei“ — cu conditiunile din frunte: 10 fl. pe anu, 5 fl. pe sem., 3 fl. pe patrariu de anu.

Dominii corespondenti si sprijinitori ai organului acestuia, care in bine că si in reu a fostu, este si va fi satelitul celu mai fidelu alu causei si alu intereselor ei, suntu mai seriosu decatul orcadu rogati, a-si continua cu tota resolutiunea concursul seu, detorit binelui natiunei, spre a conlucra cu totii intr'unu susfletu la unirea tuturor pasilor, ce mai vrea a face natiunea in caus'a sa, intr'o solidaria atitudu si démn'a de stim'a si maturitatea ei politica, si spre a sprijini acestu organu de publicitate, a carui viézia se radima singuru numai in zelulu si sprijinulu natiunei, cu care in proportiune -si continua misiunea sa nedespartit u de natiune, combatendu incercarile celor, cari prin cercici'loru se incórdă a face scisiune in corpulu national, fara a i respecta oracululu ei. Lupt'a e viézia, dér' cere si sacrificia cu abnegatiune. E Hannibale inaintea portii, se luamu dér' lupt'a cu totii intru tóte cate ne atingu, ca sana mens in corpore sano, mintea sanetósa e in corpulu celu sanatosu alu intregului séu celu pucinu alu maioritatei nationale, dér' nici odata in franturi trasarite! Cu natiunea nedesbinata mergemu or' si unde, cu desbinatorii ei in soldulu strainilor nici unu pasu macaru.

Adresele binevoitoi a le tramite scris distinctu si restantiele ale achita, că se potemu inchia ofertula si depura detoriele. —

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegrama.

Sibiu 11 Dec. Capitalulu de actiuni alu „Institutului de creditu si economii“

„ALBINA“
e deplinu subscrisu. — (!!!)

Braslovu 12 Dec. 1871.

Ddeiu ne ajută prin staruinti'a barbatiloru de votati prosperarei natiunei, de avemu si noi unu institutu national de creditu si economii; poporulu romanu numai cu fapte că si acésta se pote ferici, nu cu vorbe góle fara fapte, ma indreptate in contra faptelor manutuitórie de rele mai mari. Mărire tie Dómne! si gratia barbatiloru natiunei!!! —

— In tota Transilvania fura la ordinea dilei alegerile la repres. comitatelor. Romanii faptelor, cu tota vitregitatea legei, au luptat; si romanii se afia celu pucinu cu $\frac{1}{5}$ parte representati. In comitatul Clusiu si alu Unedórei cu multu mai bine, gratia barbatiloru, cari cu abnegare de senesciu a fi activi acolo si atunci, unde si candu pretende interesulu causei nationale, pre candu alti activisti in „Tel. Rom.“ Nr. 95, din considerante neconsiderabili facu, fara a cutedia a se subscia macaru, facu propunere a se constitui in comitetu centrala pentru alegeri la dieta, ce cadu in Maiu, pentru ce? — Pentru ii au apucatu dorulu mai multu de Pest'a, decatul de activitatea ce ni se ceru

prin comitate, pentru care nici macaru cu o vorba de indemnare nu esira in publicu! Semnu, ca nui ustura de activitatea ceruta, ci de cea acordata, care cade inse numai in competinti'a intregei natiuni, nu in a fractiunilor spulberate. —

Pe „Kelet“ lu uimi atitudinea romanilor la alegerile prin comitate, incatul lu lumină, ca dieu romanulu inca -si pretiuesce nationalitatea, că celu mai pretiosu tesaru, că si ungurulu, si despera, ca nu va mai merge cu coruptiunile, ci se se iè alte mesuri imblanitórie. In acésta ii vomu convince, dèca cu frunte redicata si voce franca urmata de actiuni france solidarie, nu imparechiate, cum voru activistii pestani ale scôte la tergu, le vomu dovedi, ca suntemu maiorenii că si ei, si n'avemu lipsa de maiorenisarea fratelui celui pangaritu in partea ereditatei nóstre. — Se trecemu la

Una rogare: Scimu cu totii, ca in 1866 romanii din Ardélu nu si au datu voturile sale la nici unu deputatu strainu; scimu si aceea, ca atatu majoritatile romane catu si minoritatile au alesu numai individi romani de incredere, martore protocolele si diurnalele straine. Cu acea apucatura romanulu a dovedit, ca ajunsu la maturitate politica nationala nu mai vrea a sierbi la nici una partita straine si -si sustiene atitudinea de natiune politica in Transilvania, adoptandu macsimu: „Ajutati romane, ca numai asia ti va ajuta si D dieu“. Incercarile fraternalisatorilor suntu indreptate a sparge acésta solidaritate imputória, carei nu i se pote arunca jugulu partiteloru pe gutu, pana candu romanulu va ambla numai pe pitiolele sale. La alegerile din urma tota natiunea din Transilvania a imbraciosiatu faptice politic'a intelligent. dela conferinti'a dela Mercurea si érasi au impusu, de acum se incórdă naimitii ambelor partite a ne sparge acésta solidaritate nationala. Deci fiinduca dela 1866, candu o parte minore din deputati a mersu ademenita la Pest'a fara se fia protestatu acolo formale in contra un. si desfintiarei dreptului nostru politico national, cum nu s'a protestatu in diet'a din Clusiu in contra valórei alegerilor dupa art. feodal dinainte de 1848! fiinduca dicem, dela 1866 avemu mandatari alesi si de majoritati si de minoritati in tóte f. cercuri de alegere, cari au increderea alegatorilor sei, si cari constituira si conferinti'a dela Mercurea, suntu rogati cu totu devotamentulu national, că se pasiesca deocamdata in publicu că atari, relationandu despre tóte impregiuarile politice placute si neplacute, ivite in respectivulu cercu de alegere de atunci pana adi, că se cunoscemu pasurile si opiniunile, că cu totii, dér' cu totii se ne incordam ale vindeca, standu totu pe pitioru nationala nedependente de alte natiuni consorori in Transilvania, in poterea dreptului nostru politico national sanctionatu, nu de unu guberniu responsabile, ci de sacr'a drépta a Maiestatii Sale imperatului si regelui, inaltu care ne a cuprinsu si pe noi in juramentulu inaugurate, unde suntu cuprinse si drepturile nóstre, intre „drepturile tuturor claselor“, ca atunci ele

Noulu proiectu de lege electorale.

Ministeriulu ungurescu a esitu cu unu nou proiectu de lege electorale.

In urmarea deselor si prea meritatelor critice, la care au fostu supuse pana in diu'a de astazi cele doué legi electorali, adica cea din Ungari'a si cea din Transilvania dela 1848 din cauza multelor absurditati si a decisiunilor asupritórie de poporu, cuprinsu in aceleia, era mai vertosu in cea transilvana, ar' fi crediutu cineva, ca aceleia voru fi supuse la una reforma seriósa, pentrucă se nu mai fia de risulu Europei luminate. S'a intemplatu inse tocma din contra. Tóte diariile din Ungari'a cate au mai pastrat ceiasi simtiu de dreptate si de buna cuvenintia, recunoscu si marcurisescu in unanimitate, ca noulu proiectu nu este nici mai multu nici mai pucinu decatul unu lucru petecutu si inca forte reu, una spoitura, pentru că se insieie ochii lumiei. Celu care nu crede acésta, se apuce amana criticele esite, nu numai in diarie de alte limbi, ci chiaru si in cateau care se scriu in limb'a maghiara. Mai tóte ticalosiele cate le insirase dn. Ios. Hossú in minunatulu seu memorialu din vîr'a trecuta, publicatu mai antau ungurescu, s'au pastrat si in noulu proiectu de lege.

Si totusi, facia inca si cu acésta procedura necalificabile si — precum vedem, necorigibile, unii ómeni totu mai au curagiul de a provoca pe poporulu romanescu, că se se degrade pe sine, se se faca de bajocur'a lumiei prin sarirea la alegerile dietali, care au se decurga in anulu venitoriu 1872. Asia, se ne degradam de argatii si slugoi opincarilor privilegiati, ai cismarilor trenturosii, dela cari nou'a lege cere numai conditiunea ca se arate unu venitul anuale de cate 105 dí: una suta cinci fiorini, adica nici pe atata, pe catu este venitulu anuale alu orbiloru si alu ologiloru, cari cersiescu pe la poduri, era privilegiatii feudali se aléga totu fara censu si fara nici unu feliu de alta calificatiune? Si apoi astfelu de ómeni ne mai vorbescu de matoritate si de prudentia politica! Nu cumva ei o mananca pe acésta cu lingur'a? Si acesti ómeni ne plesnescu nöue in facia cersitorii'a politica in momentele, candu ei facu causa comună cu toti cersitorii din tiéra, candu voliescu se ue traga la urnele electorale, unde se finu cotiti si impinsi de boarii, de vacarii si de cocieri nostrii, cari din intemplant se tragu si ei din vreuna familia privilegiata. Asia, tieranulu romanu proprietariu preste 20—30 jugere, patru vite de lucru, casa, mésa etc. se se védia delaturatu, standu la una parte, pre candu cei jupani cu cas'a in spina le striga cu despretiu: Tu, moi, n'ai dreptulu se alegi, esti unu prostu, amblii in cioreci albi, era nu in nadragi peteciti.

In adeveru, mare blastemu a cadiutu pe capulu nostru, era partea cea mai dorerósa a situatiunei de facia este, ca sub starea exceptionale, sub care gememu, adversarilor nostrii le este permisul a dice si a scrie ori-si-ce, inca si ce n'a mai fostu pe lume, din contra nöue atata catu nimicu. Voru trece inse si undele acestea si voru veni áltele. Pana atunci inca rogamu pre toti adeveratii romani si buni patrioti, că se vighiedie, ca mari tentiuni ii amerintia. —

La adres'a foliei „Hermannstädter Zeitung“ din 30 Nov. a. c.

Se fia bine sciutu si constatatu, ca noi nici una-data n'amu cerutu altu censu, decatu celu de 8 fl. intielesu curata asia, precum se adoptase acela in diet'a transilvana dela 1863/4; amu pretinsu inse, ca nimeni se nu fia scutit u de acestui censu. —

Indiferentismu ori frica de congresu?

Din mai multe parti ni se facu intrebari, ca ce poate se fia, ca dela resiedintele episcopilor uniti nu se aude de nici unu pasu facutu spre a se midiuloci resolutiune la actulu inaintat de confrenti'a de Alb'a Iulia din Septeman'a luminata, si ca dora chiaru din partea aceea s'ar fi datu opinii in contra convocarei congresului besericescu, pentruca dor' ar' porta frica de congresu, ca cum ar' sufla si ei intr'unu cornu cu antagonii nostri politici, ca nici pe terenul besericescu se nu pot temu fi scapati de sub influenti'a de a ne maghiaria, lasandune rearuncati spre scopulu acesta mai antaiu intr'o stare amortita, apoi de paralisia, pentru ca se-si ingradesc si ei ultramontanismulu cu tota poterea absolutistica s. a. —

Noi aici n'amu potutu afia nemica din curtile misterialoru, ca-ce de acolo adi nu mai strabate nemica in publicitate spre informarea, consolari'a seu celu pucinu spre resfirarea orcarui noru de ne-incredere si suspicionare, poate fara cuventu; atata inse scimu, ca capitululu din Blasiu si a facutu detori'a fara cea mai mica reserva pentru congresu, si departe de a se teme de elu, lu doresce ca si noi mirenii. Si de ce ar' si porta frica de congresu? Ca-ce averile fundationale afara de cele ale preutiloru deficienti si preuteselor veduve suntu totu de man'a statului; elu le da ca de pomana din alu loru totu decursive la diumetate de anu si la anulu dela preliminare; apoi despre administratiunea celoru ce li se da, se ducu ratiuni stricte, care revediute de administratiunea domestica, se susternu esactoratului ministeriale spre suprarevisiune, unde er' se censuréza cu tota rigórea. Déca nu porta frica de straini in punctulu acesta, cum ar' poate se se geneze catu de pucinu de ai sei? Se nu credemu, ca dor' capitululu n'ar dori, ca aceste fundationali se devina in administratiune domestica, a archidiecesei, ma acésta a si ceruto consistoriulu din Blasiu mai de multe ori, der' dorere, ca indesertu; incatu me aflu pre convinsu, ca insusi capitululu din Blasiu e petrunsu de acea convictiune, ca numai congresulu ii mai poate scote din anomalia, in care se afia provinci'a acestei metropolie. In acesta directiune s'a lucratu, der' staruintiele pana adi n'avura nici unu succesu.

Resolutiunea pentru congresu vedemu, ca nu face dorere de capu regimelui, atatu de pucinu se ieau in considerare dorintele generali ale romaniloru respectivi si pe terenul besericescu, fiinduca se crede, ca foculu de paia nu dura de catu timpu scurtu, si déca diecesanii s'au culcatu, apoi urmeaza ca voru si adormi; de acea nici ca voru da vóia de congresu, dupa cum cam simtimu. — Ce voru fi cantatu colo susu cei, ce sufla intr'unu cornu cu neesorabilii, nu scimu, cine scia, se faca lumina, ca se nu ne potinim amblandu a invinui seu a prepune de indiferentismu si frica de congresu acolo, unde faptele nu admitu nici un'a nici alta.

Nu voiu cu acestea a me face advocatulu nimeni, ci déca me intrebarati, respundu cele ce sciu, pana candu ve voru respunde cei competenti, déca considera catu de pucinu turm'a sa — ca pastorii, cei ce -si punu sufletulu pentru turma, si nu pentru lupi, nu pentru ultramontanismu nici pentru tractare absolutistica, pe care o respinge pracea besericei si nu va poté prinde radecina in Ardealu nici odata. — — —

Rom'a si republic'a francesa

e titlulu unui opusculu datu la lumina de fostulu ministru Jules Favre, din care Horia din Turinu publica in „Romanulu“ urmatóriele:

Cunoscu totu ce s'a scrisu asupra debilitatei rasei latine. Cauzele adeveratului reu ce o au complexu suntu vecchi, numerose, complicate. Dér' reulu nu e nevindecabile, si lectiunile ce le primi suntu destulu de teribile, pentru ca se voiésca a se vindecă! Ii remanu calitatile sale naturali. Aceste calitatii facura grandórea lumiei, ele o potu salvá. De altintre mi se pare, ca Itali'a e in positiune, cu exemplulu ce l'a datu de 20 de ani, se respinga banal'a acusare de degradare. Ei nu i a lipsitu nici constanti'a, nici devotamentulu, nici perseveranti'a propositelor. Ea avu marii sei ómeni, cari in istoria voru face óre-care figura, chiaru si alaturea de eroii sacsoni, pe cari adi e mod'a a i redicá pana la nuori. Ea poate invocá nu numai servitiele ce alta data a adusu civilisatiunei geniulu artistilor, lucrurile inteleptilor, abilitatea comerciantilor sei: se poate mandri cu bravur'a si abnegatiunea regilor sei, cu curagiul si disciplin'a ostrei sale, cu patriotismulu stralucitoru barbat, cari suferira pentru caus'a sa.

O natiune ce triumfa asupra pedecelor ce a invinsu, si care in necasulu tuturor predicerilor pesimiste, s'a constituitu incungurata de greutati crediute neinvincibili, o astfelu de natiune e asupra urei acelor ce abusara atat'a timpu de sfasirile ei.

Nu sciu déca Ispania e condamnata te móra de ftisia, cum pretindu unii. Ea sciu se ruine o monarchia ce ofensá legitimulu ei orgoliu si compromitea interesele ei. Ea suferi cu pucine cutriarri, unu periodu provisoriu ce parea, ca favoresce anarchia si despotismulu. A initiatu curagióse reforme relegioste, cari voru fi pentru dens'a isvóre de avutie si nedependintia. Strinsu legata cu Itali'a, ea voiesce se fia demna de liberele institutiuni ce-si a datu; poate fi gloriósa pentru vechile i tradițiuni la alu caror prestigiu voru adauge concistele pacifice si durabili ale sciintiei si libertatei. Spre a-si realizá acésta programa, ea are multe resurse: o populatiune virile si generósa si mai alesu stimululu necesitatei. Prin urmare, fara temeritate, se poate increde in viitorulu seu.

Ér' catu pentru Francia, totudéun'a gata a vorbi reu de sine inse-si si a esagerá propriele'i merite, n'are óre dreptu se se incrédia in sine, cu totu nefericirile ce o lovira? In faci'a Europei este convinsa despre o astfelu de micime, incatu, trista si resemnata, se descinda din rangul ce i l'au desemnatu geniulu si lucrurile sale? Ce e dreptu, a primitu imperiulu: éta erórea sa, pentru care poate ca nu e de totu inescusabile. In ori-ce casu, ea si o espia adi pré crudu, pentru ca se fia ertatu a i o imputá. Dér' acésta eróre fatala a nimicitu óre principiulu marirei si fortiei sale? Faptele respundu cu eloçintia. Care e natiunea, care ca si dens'a, ar' fi sciutu resiste 6 luni, pe candu ostrea'i era prinsa, arsenalele góle, piatile stóre, cetatianii lipsiti chiaru si de elementele artei de a se bate? Sugrumata de catra unu molionu de ómeni luptaci si comandati cu inteleptiune, ea refusa de a se predá. Nu s'a retrasu nici dinaintea pericoliloru, nici dinaintea suferintelor unei lupte gigantice.

Capital'a sa resista mai cinci luni cu mai bine de 2 milioane de ómeni, ce trebuie se nutreșca: ca suferi ataculu, miseri'a, rescumarile, bombardarea, frigulu si fomea? N'a capitulatul decatunici, candu i a lipsitu panea?

In giurulu ei, se redica ostiri improspitate: generali valorosi condusera in focu cetatieni, lucratori, tierani caror'a le lipsiea totulu si cari desfideau eroicu mórtea. Dupa aceea, candu a trebutu se céda numerului, cea mai infricosiata lupta civile conduse natiunea aprópe de ruin'a sa. Dér' natiunea nu s'a plecatu.

O camera, esita din sinulu ei, unita cu ilustrulu capu ce si a alesu, a luptatu contra Prusiei si a comunei. Ea retinu pe Prusi'a, supuse comun'a, restabili ordinea si respectulu legilor, inspira lumei destula incredere pentru ca intr'o di ea se depuna la pitioarele sale mai 5 miliarde, pe candu nu cerea decatul döue.

Pentru latinii degenerati, acésta óre nu este o proba de fortia, care le permite se créda, ca voru ave inca o parte in afacerile omenesci? Asia e: o parte utila si mare li se cuvine loru, parte ce prin anticipare le fü asemnata in ordinea generale a faptelor de catra aptitudinile loru speciali, de catra trecutulu loru geograficu. Impresionabili si vioi, dotati cu o imaginatiune stralucitora si cu o trebuintia neresistibile de expansiune, ei voru exercitá totudéun'a o atragere puterica in contra careia ómenii nordulai voru cercá in vanu a se apará! Ei reprezinta aceea ce invétia, ce farmeca si inaltia

spiritulu, aceea ce prin fortia si sciintia nu poate fi inlocuitu.

Déca la aceste pretiose daruri ale naturei ei sciu uni moderatiunea, disciplin'a si lucrulu; déca sciu trage folosu din bogati'a pamentului loru, voru fi in stare a desfide ori-ce agresiune si a dà lumei spectaculu unei mariri si prosperitatii neasteptate.

Domni ai mediteranei si ai Africei septentrionale, voru tieni in mana chiaiele Orientului, ale caruia tienuturi incantatorie se voru destepă la apelul loru pentru ca se mérga pe calile civilisatiunei moderne.

In ceea ce privesce Itali'a, o rogu se renunțe la fals'a idea ce s'a latitu in timpulu din urma, ca ea e rivale Franciei. Numai amicii Prusiei lătiescu asemeni idei.

Se scia Itali'a: ca cel ce voiescu se ne desparta, voiescu se ne dominesca. Unii aginti italiani credut, ca servescu tiér'a loru, discreditandu in strainatate: cei ce lucră astfelii nu lucră pentru Itali'a, ci pentru Berlinu si Berlinulu, cu totu gentiletele sale catra Itali'a, e inimicul nostru comunu.

E destulu ca rasele latine se se înțelégă si se volésca. Trebuie ca ele se studie impreuna midiulócele cele mai sicure pentru strins'a loru unire. Le voru aflat usioru, numai se respinga nedreptele neincrederi si simtimentul intereselor loru va face restulu.

Nu e dér' unu simplu desideriu, ci acesta se venéza cu scopu, de a se realisa catu mai curundu alianti'a latinismului nostru. —

Brasovu 12 Dec. 1871.

Ne venira spre publicare urmatóriele:

„Onorate Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei“ in locu.

Onorate Domnule Redactoru!

Me rogu a publicá in colónele pretiuitei Diale fóie, cumca ministeriulu reg. ung. de economia publica va binevoi a impartí in totu anulu semantia buna si nobila de viermi de matasa (oua de bombyx mori) in anumita catime.

Voitorii de a se impartasi cu óua susnumite se se insinuez celu multu pana in 15 Ianuarie 1872 la subscrisulu, insemnandu totu-odata si cantitatea dorita. — Impartirea este gratuita. etc.

Ludovicu Réthi m/p., inspectore scol.“

Atragemu luarea aminte a notariloru, primariloru si mai cu deosebire a preutilor si invetitoriloru satesci, ca unde se afla dudi (fragari) in catime deajunsu pentru cultivarea vermilor de metasa, se indemne cu exemplu la cultivarea acestui ramu de industria, care a imbogatit pe multi particulari pauperi, déca invetandu modulu si manipulatiunea crescerei vermilor, s'au ocupatu cu tota diligintia, observandu delicatele ceruta in curatiania, in ferirea de asprimea elementelor, si in regularitatea nutriri succesive. Cea mai frumósa si mai productiva ocupatiune a tinerimei scolastice, sub supravighierea invetitorilor si a inspectorilor scolari locali, e crescerea vermilor de metasa, in óre libere, si apoi din venitul una parte se se incorporeze la fondulu scolariu, pre candu ceealalta se premizeze pe producatorii copilasi, dupa staruinti'a si agilitatea dovedita la crescere solidaria a vermilor de metase. Pe calea acésta se poate lati cultur'a acestui ramu important de industria, incatul se devina cu timpu obiectu de emulatiune si intre particulari. Pe catu concede presenti'a dudiloru locali, ar' pecatui respectivii invetitori, candu nu s'ar folosi de acestu ofertu facutu din tesaurulu statului gratis in favórea latirei acestui ramu de industria si, pentru ca se se poate face cu imbelisugare acésta, de timpuriu se se nevoiesca primariele si notariatele a indemna si a premerge cu exemplu la prasirea dudilor pe marginile drumurilor, ma chiaru si pre dinaintea caselor in stratele cele mai spatiouse. Déca nu i sari, nu i sorbi, dice românulu. Deci se si faca ce dice, ca din multe picturi se facu balti, din balti lacu, si din lacu se nutrecu riurile cele mai limpede curgatorie: asia e si cu avutia, cu starea materiale, déca si economisam.

UNGARI'A. In dieta sied. din Dec. Bittó min. justitiei respunde la interpelarea lui Vidliczkay, ca noul judecatorii se vor introduce in activitatea in data dupa ce se va fini impartirea teritoriilor, er' pana atunci vor functiona cele de mai nainte.

Min. Tóth respunde la Helfy, ca lucratorei din Pest'a prinsi in August, 28 se afla in prinsorii'a din Vatii si din cercetare a esitu, ca 2, Victoru Kül földi si Alecsandru Farkas au statu in comunicatiune cu internationalea in Genf si comun'a de Parisu, avendu planu a resturna sistemulu gubernarei Ungariei, proclamandu statu poporului. Planul era se ocupe poporului lucratorei Bud'a, devandu totu; 15 s'a liberatu, 1 au murit, 12 se voru judeca de tribunalulu r. Lui Plachy in caus'a arbitriariatilor la organisarea comit. Neogredu respunde, ca dupa resistint'a in caus'a reorganisarei au anulatu decisiunile comit. din 23 si 24 Oct. La aceasta Col. Tisza, sub cuventu, ca min. a provocat jurisdictionile la calcarea legei propune, ca min. se fia trasu in judecata. Propunerea se tipari si distribui. Lui Babesiu ei respunde, ca are de cugetu a imprumuta comunele lipsite de bucate din Banatu cu 150.000 fl. si cerendu lips'a va face totu ce e prin potintia. Babesiu se multumi adaugandu, ca si preste Carasiu se se estinda ajutoriele si se se imparta in bucate si dreptu fara prefavore (a maghiarilor). Apoi se continua desbaterea gen. asupra bugetului, unde Simonyi critica tota procederea gubernului in tota politic'a si amestecul lui Andrassy, cu care maghiarii devenira dusmani din tota partile.

In sied. din 5 Dec. Miletics in numele nationalilor face propunere motivata, ca se se denegi bugetul acestui ministeriu, care cu politic'a sa a dovedit, ca nu voiesce a tien contu de drepturile si interesele fericirei poporilor. Vomu vedé si pe largu. Pana atunci ne bucuram, ca s'a formatu clubulu national, care ar' trebui se creasca in partita imputitora. —

In Cislaitani'a nemica decisiv. —

SOCIETATEA „TRANSILVANI'A“.

Anulu alu IV-lea. Adunarea II. Procesulu verbal. Siedint'a II, 14 Nov. 1871.

(Capetu.)

Partea II. Catu despre operatiunea comitetului in reportu cu statutele societatei, comisiunea nu numai n'a gasit nici o abatore, ci din contra, ea a fostu pe deplinu satisfacuta din regularitatea, esactitudinea si devotamentul cu care este condusa comptabilitatea nostra si pentru care a si autorisatu po reportatorele seu de a sprime vii multiamiri atatu presiedintelui si comitetului intregu, catu si in specialu dloru Al. Lupascu si I. Corvinu casierului si comptabilei societatei.

Onorati colegi! Acesti barbati au sciu se administreze bine averea societatei; lorul le detorim in mare parte prosperitatea ei. Le multiamini din sufletu pentru iubirea, cu care au imbraciosiato o idea giganta, pe care numai animele pigmee nu o intielegu inca, si pentru devotamentul, cu care au statu la postul loru in timpuri grele.

Obstaculele au fostu multe. Ei nu s'a desillusionat in se. . . Sperantia in viitoru i a redicatu mai pre susu de neajunsurile presentelui.

Curagi si de aici inainte, si societatea nostra va deveni un'a fortia puternica.

Déca nu astadi, manu va binemerita dela 10 milioane de frati.

Se traiésca „Societatea Transilvani'a“.

14 Novembre, 1871.

Reportatorele comis. D. Aug. Laurianu.

Membrii comisiunei verificatorie: Dimitrie Frumosu, G. Misailu, C. Porumbaru, St. Lazarescu.

D. Papu Ilarianu felicitandu pe d. reportatoru pentru esactitudinea, cu care a lucratu reportulu, face o singura observatiune, ca acolo unde se vorbesce in reportu de summa incassata dela 1 Octobre 1870 pana la 1 Februarie 1871, se se dica, ca ea s'a constatatu dupa verificarea facuta in adunarea din Februarie a. c.

Acesta observatiune se primesce de adunare, puninduse la votu conlusiunile reportului, se primescu cu unanimitate, aducunduse cele mai vii multiamiri comisiunei pentru lucrarea sa.

IV. Se mai alege unu secretariu alu adunarei in persón'a dlui Stoianu.

V. D. presiedinte da lectura unei adrese din partea dlui Manolescu, care fiindu bolnavu cere a fi scusatu, ca nu poate luá parte la adunare.

Se iè spre sciintia.

VI. Se procede la alegerea comitetului societati prin votu secretu.

Resultatulu votului fi urmatorulu:

D. A. Papu Ilarianu se proclama de presiedinte cu unanimitate de voturi.

A. Lupascu vice-presiedinte, cu majoritate de voturi.

G. Chitiu vice-presiedinte, cu majoritate.

D. D. Precupu secretariu, cu majoritate.

D. G. Comsia secretariu, cu majoritate.

Membrii s'a alesu cu majoritate de voturi urmatorii:

D. Adamescu, Manolescu, Misailu, Alecsiu I., Porumbaru, Ciura, Borosiu, Cetatianu, Dr. D. Laurianu.

D. presiedinte provisoriu G. Misailu dupa ce proclama pe membrii comitetului, dice:

Domniloru!

Biroulul provisoriu, pe care dvóstra ati binevoitou a lu aclamá la deschiderea siedintiei, termindu operatiunea ce i se incredintase, se retrage, facandu locu ómeniloru vrednici de tota stim'a, caror'a voturile dvóstra le au confiatu biroulul definitiv. Din parte-mi felicitandu-ve pentru frumós'ave alegere, nu amu decat a ve reinnoi multiamiriile cele mai caldureșe, pentru onórea ce mi-ati facutu.

Ar' fi fostu inse de dorit, dloru, ca in aceasta ocazie solemnă, se se afle presenti catu mai multi membri ai societatei. O dicu acésta, dloru, pentru ca lucrul merita. In adeveru, dloru, merita a fi sustinuta si cercetata o societate, care are unu scopu atatu de maretii, atatu de romanescu; o societate, care in patru ani, din nimicu, a realizatu unu fondu de 120.000 lei noi, plus cheltuielile ce a facutu pana acum cu stipendiele si alte ajutorie; o societate, care astadi poate sustine si se tineri romani la invietatura, pe fiacare anu, cu spese ei, si in cele mai multe capitale ale Europei. Dè Dumnedieu, dloru, ca tota societatile romanesci se fia totu atatu de bine administrate ca societatea Transilvani'a! Acésta asiu fi dorit, se se constate astadi de colegii nostri absenti. Ca-ci merita a fi vediutu si incuragiatu fructul asociatiunei romaniloru pentru unu scopu de bine. Pe candu reii se asociéza in scopu reu, noi trebuie se perseveram a ne asociá in totulu si in tota, pentru scopuri bune si nationali. Numai astfeliu ne vomu salvá tierisior'a. Dè geniulu ocrrotitoru alu romanimej, ca la anulu, candu ne vomu aduná, se simu mai convinsi de acestu adeveru, si la controlarea gestiunei anuale viitorie, déca nu mai multu, se putem constata, celu pucini, unu progresu in beneficiul societatei, egalu cu acelu din estu-timpu. Se traiésca societatea Transilvani'a! (aplause.)

VII. D. Papu Ilarianu ocupa fotoliul de presiedinte si multumescu adunarei in numele comitetului si alu seu, pentru onórea ce li s'a facutu; in deosebi multumescu dlui Misailu pentru abilitatea, cu care a condusu desbaterile adunarei. Mi-culu nostru numeru se nu ne descurageze, dise d. presiedinte, sunteti pucini d'er sunteti alesi.

VIII. D. vice-presiedinte A. Lupascu, se a-clama in unanimitate de casieru alu societatei.

D. Lupascu luandu cuvantul multumescu in termini caldurosi pentru onórea ce i s'a facutu, dicandu intre altele: Multu potu pucini buni impreuna; diceau in impregiurari mai grele parintii nostri, cari aveau credintia si devotamentu pentru tiér'a.

IX. Dupa aceea, se votéza urmatóriile spese, dupa ce mai antaiu s'a verificatu de catra o co-misiune numita de adunare in persón'a dd. Porumbaru si Frumosu.

1. Léf'a colectantului dela 1 Iuliu 1871 pana la 1 Iuliu 1872 710 —

2. Stipendiulu Bozocea dela 1 Aug. 1871 pana la 1 Oct. 1872 2044 —

3. Art. Andercu Oct. 1872 1645 —

4. Ios. Popescu 1871, pana la 1 Oct. 1872 1645 —

5. Teof. Olinescu 1871, pana la 1 Oct. 1872 1762 50

6. N. Fagarasianu 1871, pana la 1 Oct. 1872 822 50

7. N. Galea 1871, pana la 1 Oct. 1872 1762 50

10401 50

8. Cheltuielile estraordinarie se voru acoperi dupa exemplulu aniloru precedinti.

NB. Din sum'a de 10401, 50 este a se scadé sum'a de lei 1892, care s'a respunsu deja din

onorariulu colectantului si din subventiunile cuvenite stipendistilor.

X. La propunerea dlui Ciura se votéza multumire onor. comitetu alu societatei de arme, pentru bunavointia ce a aratatu lasandu localul seu la dispositiunea societatei nostre pentru tienerea a doué siedintie.

XI. Cu invoarea adunarei, acestu procesu-verbal remane a se verificá de comitetulu societatei. Cu acésta siedint'a se redica la 3 dium. ore dupa amédi.

Presiedinte A. Papu Ilarianu.
Secretarii Comsia, Stoianu.

— „GAZET'A NATIONALA“, diariu politicu, comercial si literariu in loculu „Gazet'a de Iasi“, apare din 2 Nov. si ésa de 2 ori pe septemana cu 23 lei 50 bani pentru districte. Reprezenta partit'a ordinei, combatendu fractiunea liberala si toté tendintiele pré liberali in contra guvernului. —

Cronica esterna.

Londonu 9 Dec. Starea principelui Wales, mostenitorele coronei Angliei, nu mai lasa nici o sperantia. Mórtea sa se astépta in curendu.

Versailles 9 Dec. In adunare ministrulu de finantia a presentatu unu proiectu de lege pentru restituirea averilor familiei Orleans. — Urgint'a asupra unei propuneri pentru reintrarea adunarei si guvernului la Parisu a fostu respinsa cu o slaba majoritate. — Urgint'a asupra unei propuneri pentru unu plebiscitu, care se decidea intre form'a republicana si cea monarchica a fostu respinsa mai in unanimitate. — D. Rouvier face o propunere pentru redicarea starii de asediu la Marsilia; desvoltand'o, critica actele comisiunei de gracia. Se facu protestari violinti in adunare si d. Rouvier este chiamatu la ordine.

Versailles 7 Dec. Mesagiulu lui Thiers catra camera constata, ca se facu pe tota diu'a progrese catra pacea esteróra si progrese in reorganisarea interóra. Declara, ca relatiunile Franciei cu Europ'a suntu pacinice si binevoitorie, cu Prus'i'a pe deplinu regulate. Ele dice, ca trebuie a se asteptá dela timpu si dela Dumnedieu reorganisarea completa a Franciei. Acum situatiunea Franciei este atatu de buna pre catu se poate. Politica Franciei este o politica de pace dainuitóre si demna.

Déca in se contra ori caroru probabilitati ar' trebui se survie evenimente neprevideute, se va sci, ca Franci'a vrea se redenvina ceea ce are dreptulu a fi, si ceea ce tota statele Europei au interesu se fia. De altintre statele, cari au luat parte la resbelu suntu obosite, celealte suntu spaimentate.

Mesagiulu intra in amenunte asupra relatiunilor Franciei cu diferitele state ale Europei.

Mesagiulu presiedintelui republikei francese catra adunarea nationale ar' cuprinde, dupa diariile parisiane, patru puncte principali: reintórcerea guvernului si a camerei la Parisu in acésta érna, cu dreptulu pentru camera de a ficsá in fiacare anu loculu residintei sale; reinnoirea adunarei actuale din 5 in 5 ani, séu din anu in anu, séu din 2 in 2 ani; crearea unei a dou'a camere, compusa din 250 membri, alesi de consiliile generale, séu in sinalu loru séu afara, d'er in totu casulu numai de consiliile generale; in fine facultatea data guvernului de a opri intrarea pe teritoriulu francese a membrilor familiei Bonaparte, déca va crede de cu-viintia. O a cincea dorintia a dlui Thiers ar' fi că adunarea actuale se primésca definitiv forma guvernului republicanu, si de odata cu acésta, prelungirea indefinita a puterilor dlui Thiers. „R.“

Replica

la responsulu dlui Ioane P. Papu.

„Candu te apuci ceva a lucrá,
Pana nu te-ai apucá,
Cugeta ce va urmá.“

-- Din Abdariulu dlui I. P. Papu.

Ne potendu precepe din Abdariulu dtale principiale, cari te au condus la compunerea acelui, amu asteptat cu mare sete se le vedu acele espuse bare-mi in responsulu dtale la observatiunile mele

critice, dicu cu mare sete, pentru ca dorieam a invetia inca ceva din nou; inse in desiertu amu asteptat. — Nu precepu cau'a, din carea te ai abtienut dela espunerea acelor'a, si asia sum silitu a-ti replică numai stricte la respunsulu dtale.

In numerii 72, 73 si 74 alu stimatului diurnal „Gazetei Transilvaniei“ din anul acest'a, respondi dle la observatiunile mele critice facute asupra Abcedariului dtale aparute in Nr. 53 alu suscitare foi:

„ca ai trecutu cu vederea numerulu 53 alu Gazetei, si asia nu ai luat in séma observatiunile critice, ba nici nu ai sciutu de ele“; mai departe dici: „ca eu mi-amu atribuitu mai multu decatu i compete unui dascalu normal.“

Cu privire la assertiunea prima, venu prin acést'a a-ti atrage atentiunea, că se tieni mai multu contu de foile romane, pentru ca astfelui multe le vei trece cu vederea.

Relative la observatiunea, ca eu mi-amu atribuitu mai multu, decatu i compete unui dascalu normale, -mi iau libertatea de a-ti replică, ca dta te ai indignat si superatu pana in sufletu, vediendu, ca amu cutediatu că normalistu — va se dicu din pulberea, in carea me afli — a me atinge de dta, care te afli „intru inaltinea gloriei, că Joie in Olimpu“.

Recunoscu dle compunetoriu de opuri didactice, ca mare crima amu comis! inse ce se facu? crima' e comisa si acum remane crima!

Déca Abcdariulu dtale portá titlulu „Abcdariu, pentru elevii din institutulu corectoriu din Gher'l'a“, din cari pote ca ai si de aceia, cari -ti voru pricpe pre: ir-scrie, ri-plange, or-nasu, rapre, ár-pretiu si sula, ma-astadi, mi-ce?, te-tu, o-t-acolo, it-aici, ut-drumu, le-diosu, lo-calu, az-acel'a, jo-bonu, so-sare, is-si etc. etc.; — atunci nu -mi atribuiamu dreptulu de a ti lu critisá; inse dupa ce Abcdariulu dtale e destinat pentru scóele confesionali gr. cat. din dieces'a Gherlei, adica pentru copilasi de romanu, la cari scóle amu sierbitu parte că invetiatoriu elementariu, parte că invetiatoriu triviale si de vreo 14 ani că invetiatoriu normale, prin urmare „că pedagogu sum competente si autorisatu a critisá ori ce opu didacticu destinat pentru scóele poporali, si apoi acel'a afandulu bonu alu recomandá, ér' in casu contrariu nu!“ — De altmintrea cu diplom'a mea de pedagogu din Prag'a a i poté fi si dta mandru si falosu; inse óre cine te a autorisatu pre dta „că nepedagogu se compuni Abcdaria?“ Nu -ti amu critisatu „Viéti'a dupa mórté“, pentru ca nu sum teologu nici filosofu, nu portu reverenda, dér' chiaru candu asiu fi, nu asiu critisa-o, „ca-ci eu voiescu a mai traí si dupa mórté.“

Mai departe observi domnule: „1. ca celu ce vrea se critice cutare lucru, are de a face acést'a dupa regulele statorite din principiu si nu din interesu; 2. ca e mai usioru a critisá, decatu a face, si ca olariulu afia totudéun'a scadere in ólele vecinu'l seu.“

La punctulu primu -ti replicu, ca principiale desvoltate in Nr. 53 alu „Gazetei Transilvaniei“ nu le amu statoritu eu, ci alti pedagogi mai meritati decatu mene — „nu vreau a dice că si decatu dta“. Cá se -ti demustru acést'a -ti voiu citá unu pasagi din: „Encyclopedie des gesammten Erziehungs- und Unterrichtswesens, bearbeitet v. einer Anzahl Schulmänner und Gelehrten, herausgegeben unter Mitwirkung von Prof. Dr. v. Palmer und Prof. Dr. Wildermuth in Tübingen von R. A. Schmidt, Rector des Gymnasiums in Ulm 1859“, unde in tom. 1 pag. 5 stà negru pre albu: „Während früher Etliche meinten, man müsse alle immer mögliche Lautverbindungen einüben, hat sich die grosse Mehrzahl dahin geeinigt, nur solche in die Fibel aufzunehmen, welche in der betreffenden Sprache wirklich vorkommen, und auch von diesen, so viel möglich, die sinnlosen Silben auszuschliessen und in der Sprache übliche und den Kindern leicht verständlich zu machende Wörter möglichst bald ausschliesslich aufzuführen, weil man es für wichtig hält, dass die Kinder von Anfang an verstehen, was si lesen, und sich daran gewöhnen, nach der Bedeutung jedes Wortes zu forschen.“

Asia déra dle nu au locu in limb'a romana: ir, or, ra, ma, mi, ot, it, ut, um, ro etc. etc.! Baga séma ai avutu intentiunea, că se inlesnesci copilasiloru de romanu in estate de 6—7 ani studiul limbei maghiare, séu dóra scopulu de a eschide pre incetu cu totulu cuventele romane si a le înlocui cu maghiare!!

(Va urmá.)

Novissimu. Petruburgu 11 Dec.

Dupa festinulu ordului Georgiu in banchetu Tiarulu Alecsandru in toastu demonitza pasiunile politice si dechiara, ca legatur'a Germaniei cu Rusia arata catra o pace duratoria. Tiarulu vorbi in contra directiunei celei derepenatorie a parlamentelor europene, fara a partini reactiunea. Rusia e ocupata cu reforme interne, cari nu concedu a amenintia ordinea europeana. Politica de mai nainte a Rusiei a datu pe alte cali, calea pacei, a progresului si a ordinei.

Odes'a. Aici sosira 28 tunuri gigantice, 14 la Kerts, cu Chocandu se ivesce resbelu, ca canulu nu vre a reda emigrantii politici. — In Lieflandi'a diet'a protestă in contra limbii muscalesci că limb'a instructiunei provocanduse la drepturi.

Intre Pórt'a si Rusia' relatiunile se asprescu si Ignatief cons. rusu astépta revocarea. Ministeriulu se clatina, se clatina si va se via altulu in locui inimicu Rusiei. In 9 patriarchulu grecu scoitiu moscele pentru alungarea colerii, aduse din muntele Athos abia scapă in casile patriarchali de nedumeritii turci. —

Repausatulu mecenate Iova Popoviciu a testatu natiunei fara osebire confesionale 100.000 fl. v. a. cu testamentu. —

Nr. 8359/1871. 3—3

Publicare de licitatiune.

Magistratulu si comunitatea a adusu conclusulu, că dreptulu ce compete comunei Brasovu de a lúa, si anume accisele, tacsele pentru consumatiune si cele pentru bere, pentru fluiditatile cuprinse de alcoolu, care se produc pe teritoriul Brasovului său se aducu pe acela (cu exceptiunea numai de Dirste, Timisiu de susu si de diosu) si anume:

a) Vinu de totu feliulu.

b) Mustu.

c) Bere de tóte calitatil.

d) Spiritu, spirituose, vinarsu si tóte produsele, ce se facu din acésta, precum e rumulu, licorulu, rosolu, ocietu si alte fluiditati, ce suntu numite aici si contienu alcoolu, se lu dè in arenda pe calea licitatiunei, incependum dela 1-a Ianuariu 1872 pe 3 ani. Licitatiunea se se tineea in pretoriu (cas'a sfatului) din Brasovu la 21 Decembre a. c. la 10 óre diminétia.

Pretiulu strigarei s'a statoritu cu 60.000 fl. Doritorii de a primi acésta arenda au de a se infacisia la diu'a si loculu numitu si de a aduce cu sene unu vadiu de 10% si a produce documentele trebuintiose, ca suntu in stare de a depune cautiune. Spre orientare mai de aprópe se observéza, ca pe temeiulu conclusului representantie comunale cumperatoriulu are se depuna o cautiune egala cu una trimestrala din arenda anuale si cu sum'a de invioéla de unu anu a accusului de vinu se o asiguré.

Condițiile acestei licitatiune se potu vedé din diu'a acestei publicatiuni in órele indatinante de cancelaria, in espeditulu acestui magistrat, in cas'a sfatului.

Brasovu in 25 Novembre 1871.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Nr. 470/pres. 1871. 1—3

Publicatiune.

Membrii comitetului representativ ai comitatului Turdei, cari locuiescu afara de comitatu, prin acest'a cu tóta onórea se incunoscientieza, cumca conferint'a comitetului conchiamata pre 18 Decembre a. c. se amana, si se va tiené in 28 Decembre a. c.

Turd'a in 5 Dec. 1871 st. n.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

Br. Georgiu Kemény m/p., comitele supremu.

Nr. 251. 2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundarior la scóla centrala din Ohab'a se scrie concursu pana la 24 Decembre a. c. stil. nou.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anualu de douesute cincidieci (250) florini v. a., cortelui si lemne in natur'a, si dupa unu bieniu de proba dreptu de pensiune.

Limb'a instructiunei e cea romana.

Fii de granitari, avendu asemenea cualificatiune, se voru preferi.

Suplicele instruite cu documentele prescrise suntu a se tramite in terminulu de susu comitetului subsemnatu.

Sibiuu, in 1-a Decembre 1871.

Dela comitetului administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitari din regimentulu romanu I.

Nr. 2822/1871.

1—3

Publicatiune.

Partea fosta a contelui candu-va Bánffy Josef, mai tardiu a lui Dr. Neymister, din Cinade si Cergaulu micu in departare de $2\frac{1}{2}$ óre dela Blasiu si 5 óre dela Sibiuu, — afara de paduri, — si statatiorie:

A. Din Cinade din:

a) locu aratoriu	216	jugere	1530	□ 0
b) fenatie si gradini	345	"	665	"
c) vinia	2	"	—	"
d) pasiune	358	"	832	"
e) locu inproductivu	11	"	1349	"

B. In Cergaulu micu din:

f) locu aratoriu	89	"	1527	"
g) fenatie	48	"	825	"
un'a cu curtea si cladirile de locuitu si economice;				
cu ospetari'a din Cinade cu totu, mai departe cu dreptulu de carcimaritu alu acestei curti din Cinade				
si Cergaulu micu tóte că apertinentii ale acelei parti				
si cu dreptulu de moraritu tienatoriu de acésta				
curte in hotarulu Cinadei devenita in curundu, pre				
calea cumperarei, de proprietate a fondului de in-				
stitiuni asia n. a P. P. Basiliti din Blasiu, celui				
mai multu promisioriu se va dà in arenda pre				
calea licitatiunei publice pre timpulu dela 1-a Ianuariu 1872 pana in 31 Decembre 1877 st. nou,				
adica pre 6 ani.				

Licitatiunea se va tiené in 28 Decembre a. c. st. n. a. m. la 10 óre in cancelari'a jurium inspectorala din curtea metropolitana din Blasiu, prin una comisiune, ce va fi esmisa pentru acestu actu.

La terminulu amentitu se voru primi numai astfelii de promisiuni, ce voru trece preste sum'a arendatită anuala de 3500 fl. v. a.

Doritorii de a licita voru avea a fi provediti cu unu vadiu de 350 fl. v. a.

Ofertele in scrisu sigilate inca se voru primi; subscrise cu man'a propria, ori prin unu alu 3-a individu, că subscritoriu de nume, coramisate prin doi martori sciutori de scrisória, si provediute cu vadiulu de 350 fl. v. a. si cari voru fi a se substerne subscritorul consistorius celu pucinu cu una septemana inainte de terminulu respectivu de licitatiune; — a caroru desfacere se va templá dupa inchiaarea promisiunilor verbali dela respectivulu terminu, ci in casu de promitere egala promisiunea verbală va avea prioritate.

Condițiile de licitatiune si pana la terminu, se voru poté vedé in cancelari'a advocatului clerului in tóte dilele si inainte si dupa amédi.

Datu din siedint'a consistorius metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia, tienuta in Blasiu la 2 Decembre 1871.

Simeonu Popu Mateiu m/p., notariu consist.

Cursurile

la bursa in 12 Dec. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 58	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 " 34	" "
Augsburg	—	—	117 " 50	" "
Londonu	—	—	117 " 80	" "
Imprumutulu nationalu	—	—	58 " 45	" "
Obligatiile metalice vechi de 5%	68	" 45	" "	" "
Obligationile rurale ungare	78	" 75	" "	" "
" temesiane	75	" 75	" "	" "
" transilvane	75	" 50	" "	" "
" croato-slav.	—	—	" "	" "
Actiunile bancei	—	—	808 " —	" "
" creditului	—	—	319 " 50	" "